

Vliegen (Flies)

Auteur: Oliver Lansley

Vertaler: Frederik Houben

Frederik Houben

Russeltstraat 33

3830 Wellen

frederikhouben@gmail.com

Het stuk opent met een soort Winter Wonderland. Een fantastische droomversie van Antarctica; sneeuw, ijsberen, etc. Er klinkt vrolijke muziek.

Plots verschuift het beeld naar Dennis, die totaal verkrampd in een ongemakkelijke vliegtuigstoel zit. Hij staart naar het ijs in zijn plastic glas, zijn droombeeld is helemaal verstoord. Hij kijkt zeer opgejaagd. Naast hem zit een zware vrouw met dikke brilglazen. We horen de gedachten van Dennis dmv een voice-over (V.O.).

DENNIS (V.O.) Ik luister naar het zachte rinkelen van de ijsblokjes die rondrijven in mijn plastic bekertje dat ik mijn rechterhand geklemd hou.

Rinkel rinkel rinkel.

Mijn hand trilt, en het bekertje schudt heen en weer, waardoor de ijsblokjes tegen elkaar tikken.

Rinkel rinkel rinkel.

Ik hou niet van vliegtuigen. Het heeft te maken met opgesloten zitten in een afgesloten ruimte, een verlies van controle, een...

KRAK!

Het dunne plastic van mijn bekertje kraakt in mijn hand, te hard geknepen. Ijskoud water, smeltwater van de ijsblokjes, druppelt in mijn schoot.

VROUW Oepsiewoepsie.

DENNIS (V.O.) Zegt de dikke vrouw naast me, met een bloemetjeskleed en het soort brillenglazen waarvan ik dacht dat ze niet meer bestonden. Ze grijnst naar mij, haar kaken lijken we van rubber en zwellen op als een roze ballon.

Ik probeer om terug te glimlachen....

Maar ik weet gewoon dat mijn gezicht verwrongen is tot een vreemde grimas, als van een geconstipeerde baby, of een kom kippensoep waarvan de croutons op zo'n manier samengeklit zijn dat je er iets in kan zien, zoals wanneer Jezus verschijnt op een stukje geroosterd brood. Alhoewel Jezus niet kan verschijnen op geroosterd brood, simpelweg omdat hij niet bestaat, en als hij wel bestaat, dan zou hij toch niet verschijnen op een stom stuk brood.

Ze ziet de waanzin in mijn ogen, en is zichtbaar ontstemd.

Heel even voel ik me schuldig, maar neem dan genoegen met het feit dat ze voor de rest van de vlucht waarschijnlijk niet meer tegen me zal spreken.

Dat doet ze wel.

VROUW Vliegangst?

DENNIS (V.O.) Ik heb vliegangst.

VROUW Probeer je gewoon te ontspannen, en voordat je het weet, zijn we er.

DENNIS (V.O.) Ik voel hoe mijn maag heen en weer kronkelt rond mijn organen, die uitgewrongen worden als natte vodden. Ik moet enorm mijn best doen om de drang te onderdrukken om haar in haar domme vette gezicht te stompen.

Niet omdat ik haar niet moet, niet omdat ze iets fout zou gedaan hebben, ze is echt heel vriendelijk. Het is gewone een fysieke reactie, een krachtige drang. Een poging om de angst in mij kapot te slaan. Recht in die domme vette smoel.

Ik klamp het bekertje nog harder vast, verpletter het plastic nog meer en voel het koude water langs mijn been lopen.

Ik probeer nog een keer te glimlachen en vriendelijk te knikken.

Ze knikt terug en opent haar tijdschrift.

Ik troost me met de gedachte dat mijn leven heel binnenkort voor altijd zal veranderen. Ik zal eindelijk vrij zijn.

Dennis spreekt tegen het publiek.

DENNIS Mijn leven is veranderd.
Maar helaas niet een manier waarop ik gehoopt had.

De vlieg komt op. Hij draagt een onberispelijk kostuum. Hij houdt een glas whisky vast en laat de ijsblokjes zachtjes tegen elkaar tikken. Hij is cool, kalm en bedaard en neemt zijn tijd om te zeggen wat hij te zeggen heeft. Hij is uiterst charmant.

VLIEG Ik heb op uw eten gekakt....
Ik weet dat dat is wat wij horen te 'doen', ik weet dat het een handeling waarvoor ik genetisch voorbestemd ben om 'm uit te voeren, maar ik wil je even laten weten dat deze keer anders was. Ik wil je laten weten dat voor deze keer, deze specifieke ontlasting een reden had, een specifieke reden en die is... ik moet u niet.
Voilà.
Ik heb op uw eten gekakt, en daarna heb ik overgegeven en dan heb ik erin rondgestampt met mijn kleine kleverige pootjes en dat allemaal omdat ik u niet moet.
Ik haat uw stom gezicht.
Ik haat uw stom leven
Ik haat alles wat er aan u te haten is.
Hij zucht diep, alsof er een last van zijn schouders valt.
Ahh, ik ben opgelucht dat ik dat even kwijt kon. Het voelt goed om alles helder te krijgen, toch?

Een kleine jongen, Jimmy Verbeek, komt op.

DENNIS Eén van mijn eerste herinneringen is van een jongen op school die de vleugels uittrok van zo één. Zijn naam was....

JIMMY Jimmy Verbeek.

DENNIS ... de jongen.
Hij had op één of andere manier eentje gevangen. Het was zo'n verschrikkelijke dikke, die onophoudelijk tegen het raam had zitten botsen, en die nu volledig versuft en gedesoriënteerd was. Hij manoeuvreerde 'm op een stukje karton, en duwde toen een speld door zijn buik.
Ik zag hoe zijn pootjes opkrulden van de pijn. Maar hij stierf niet, hij bleef

wriemelen met zijn pootjes, alsof hij probeerde om te speld er terug uit te trekken. Maar het was geen eerlijk gevecht.
Jimmy reikte met zijn dikke vingers en greep één van de vleugels vast, en toen, alsof hij een druif plukte, en toen...

JIMMY ... Scheurde ik 'm er in één keer af.

DENNIS Nog een zwakke stuiptrekking van de pootjes.
Er is geen waarneembaar plezier of opwinding op het gezicht van Jimmy. Zelfs geen nieuwsgierigheid, gewoon een vreemd soort gevoel van onvermijdelijkheid. Alsof hij gewoon deed wat moest gebeuren, niets meer. Hij legde voorzichtig de vleugel neer en pakte dan de tweede en scheurde die ook af. Deze keer kwam de vleugel niet mooi los, en scheurde helemaal kapot.
Ik herinner nog dat hij 'm omhoog hield.

JIMMY Om te zien of hij er doorheen kon kijken.

DENNIS De pootjes van het beest bleven nog even heen en weer bewegen.
Jimmy keek ernaar, en ik keek ernaar.
Toen trok hij de speld eruit, hield het kartonnetje in de richting van het raam, en blies toen met één korte ademstoot de vlieg weg.
Het was voorbij.

Een dokter hangt achter zijn bureau, en praat in zijn dictafoon.

DOKTER Na het ... incident is de patiënt naar mij doorverwezen voor onderzoek en diagnostisering. Ik moet dus bepalen of deze man een bedreiging vormt...
Hij stopt de opname, spoelt terug en beluistert de opname.
(De stem van de dokter op band) Een bedreiging vormt... een bedreiging vormt... een bedreiging vormt...

DOKTER Een persoonlijke noot, ik hou niet van de manier hoe mijn stem klinkt op band – A) Onderzoek of mijn stem echt zo klinkt bij andere mensen – B) Vraag Janet dat ze andere vormen van geluidsopname apparatuur opzoekt.

Hij begint opnieuw op te nemen.

DOKTER Een eerste onderzoek wijst op een acute aanval van Pteronarcofobie, een bijna verwoestende angst voor vliegen.
Vermoedelijk een voortvloeiende van één of ander ongelukkig incident tijdens zijn kindertijd, iets in verband met zijn vader of een nonkel of een monster onder zijn bed, of een clown, misschien een clown verkleed als vlieg die in bed kroop en hem aanraakte of ruzie maakte met zijn moeder terwijl hij in de kamer ernaast deed alsof hij niet luisterde. Dit zijn natuurlijk maar speculaties, ik heb geen flauw benul of deze gesuggereerde incidenten effectief hebben plaatsgevonden. Mijn professionele mening is dat ik ervan overtuigd ben dat ze plaatsgevonden hebben. Sommige, misschien zelfs alle scenario's tegelijkertijd. De opdracht is dus: dieper peuten. Clowns, ouders, pedofielen... Pedovlieg!

Hij haalt een notitieboekje tevoorschijn en schrijft 'pedovlieg' op.

DENNIS Ik heb bepaalde gewoontes. Om me te helpen. Ik overplak alle barsten en scheuren met plakband. De stopcontacten, de sleutelgaten. Bij elke deur heb ik tochtstoppers gelegd. Ze lijken op die worstvormige hondjes. Ze zijn gemaakt van kleurrijk tapijtachtig materiaal en ze hebben gezichtjes waardoor ze er vriendelijk en behulpzaam uitzien. Hierdoor kan ik naar hen kijken zonder de hele tijd herinnerd te worden aan de reden waarom ze er liggen. Ik heb ze allemaal een naam gegeven. Peter, Lucas, Odilon, Juliette, Slaapkop en Kwijltje en Jos Vandebroek. De toiletten zijn afgedekt met huishoudfolie wanneer ze niet in gebruik zijn, en alle stekkers moeten altijd in het stopcontact zitten. Ik heb binnen geen vuilbak, al mijn afval gaat rechtstreeks naar buiten. Maar wanneer ik het naar buiten draag, moet ik wel het masker dragen. Het lijkt op het masker van een imker, ik heb gekocht op Ebay. Het was van een man in West-Vlaanderen die misschien wel en misschien niet bijen gehouden heeft. Ramen zijn allemaal dicht geverfd... Het is soms vreemd om dit allemaal uit te moeten leggen wanneer mensen op bezoek komen. ALS ik al mensen op bezoek krijg. Maar iedereen heeft wel van die kleine ritueeltjes, toch? We hebben allemaal onze eigen zwakke punten.

DOKTER Mijn aanbeveling is dat de persoon in kwestie voor een onbepaald aantal sessies terugkomt, zodat we, figuurlijk gezien, met het probleem kunnen worstelen. Hoe lang dit zal duren is moeilijk te zeggen. Ik wil namelijk graag een nieuwe zetel voor in mijn kantoor, en eenmaal ik een nieuwe zetel heb, heb ik misschien een nieuwe lamp nodig die bij de zetel past. Ik zal deze zaak sessie per sessie opvolgen. ... Een bedenking. Misschien een plastic hoes voor de nieuwe zetel, zoals die dingen die je gebruikt op de matras van kinderen die blijven bedplassen. Het zijn de tranen, die zorgen dat de zetel gaat rotten.... moet komen door al dat zout. Verdomde woessies. Het lijkt me een minzame kerel, alleen een beetje.... gestoord. Tijdens onze vorige sessie heeft hij het uitgebreid gehad over een incident tijdens een schooluitstapje naar een kinderboerderij, alwaar hij gescheiden werd van de rest van zijn klas.

DENNIS Ik was negen en we bezochten de Goudsbloem zoo/ kinderboerderij. We hadden allemaal het juiste invulformulier meegekregen, laten ondertekenen door onze moeders, de gevraagde 10 euro meegebracht in een enveloppe, en eindelijk, met dank aan de schoolbus die rook naar kaaschips en toekomstige teleurstellingen, eindelijk waren we aangekomen. Ik verheugde me specifiek op het aaien van een reuzenschildpad, zo eentjes zoals op die eilanden waar David Attenborough zo graag komt. Ik had thuis een boek over de zoo, waar ik altijd graag in las. Vol met leeuwen en tijgers en orka's en pinguïns. De Goudsbloem zoo/kinderboerderij was helemaal niet zo. Schapen, varkens,

honden, konijnen, cavia's en een lama...

Klas 4B was niet onder de indruk.

Van de andere kant, ze hadden wel drie schildpadden van normale grootte.

En het waren die schildpadden die de aanleiding waren van... het incident. Ik wilde er eentje optilde, ik wilde aan zijn buik voelen, of die zacht was als rijzend deeg, of hard als een houten ei.

Terwijl mijn klas weggeleid werd om naar Annie, de grote bontgekleurde koe te gaan kijken die gemolken werd, bleef ik achter.

De schildpadden zaten samen met de konijnen en de cavia's, nonchalant rondkruipend en kauwend op wat gras, af en toe hun kopjes in en uit het schild stekend. Soms maar gewoon een beetje daar zitten. Ik zag er eentje vlak bij de afsluiting, naast een grote open kist.

Als ik mijn arm volledig over de afsluiting liet hangen kon ik met de toppen van mijn vingers net de bovenkant van haar schild aanraken. Het was hard en vrij koud. Ik stak mijn voeten in de gaten in de afsluiting en klauterde zo hoog als ik kon, mijn arm uitstrekkend. De arme schildpad had er geen idee van dat mijn vingers over zijn rug kropen, langzaam slopen ze richting zijn buik. Net toen ze aan de rand van het schild aangekomen waren, gleed mijn voet weg en schoot ik naar achter, waardoor ik de argeloze schildpad op zijn rug kieperde. Ik keek doorheen het hek naar iets wat volgens mij de schildpadversie was van doodangsten uitstaan. Dit bestond uit het traag heen en weer bewegen van de pootjes en het af en toe heen en weer schudden van het hoofd. Ik schoot in paniek. Ik moest onmiddellijk denken aan een verhaal dat een vriendje had verteld over hoe een schildpad die op zijn rug belandde, langzaam in de zon gekookt werd als een vleespasteitje. Ik sprong terug recht, en begon terug tegen het hek op te klimmen, dit keer met een roekeloze overgave, vastbesloten om die arme schildpad terug om te draaien en hem zo van een gruwelijk lot te redden. Maar net toen ik mijn magere kinderarmpjes zo ver mogelijk uitstreekte, verloor ik mijn evenwicht en tuimelde pardoes over het hek, in een grote houten kist. Daar lag ik, helemaal uitgeteld. Ik rook iets, iets stonk verschrikkelijk. En toen hoorde ik het... Het gezoem...

Wij zijn plotseling terug bij de dokter.

DOKTER ... Hij viel in een soort composthoop, vol rottend fruit en groenten en meer van dat soort dingen. Voedsel voor de dieren. Hij sprak over iets bepaalds...

Hij druk play op de dictafoon.

OPNAME DENNIS Vliegen die opstegen als stof uit een uitgeschud tapijt.

DOKTER En hij zag ook iets...

OPNAME DENNIS Maden!

DOKTER Die vanonder de bruine schil van rottende appels kwamen gekropen nadat zijn klauwende vingers ze probeerden vast te grijpen in een poging op recht te geraken... Heel dramatisch allemaal, maar naar mijn vermoeden totaal irrelevant.

Mmm... ik ga toch actief blijven inzetten op Pedovlieg.

- DENNIS Het is de aanwezigheid van dat ene paar vleugels dat de echte vl..vliegen onderscheid van de andere insecten met dat woord in hun naam.
Vuur..vl..vliegen, eendags..vl..vliegen, schorpioen..vl..vliegen, kameelhals..vl..vliegen, spaanse .vl..vlieg, het vl..vliegend hert...
Dat zijn geen vl...
- De echte zijn insecten van de Orde Diptera, wat letterlijk 'twee vleugels' betekent. De meeste insecten hebben vier vleugels. Maar in hun geval is dit tweede setje vleugels in de loop der tijd geëvolueerd naar kleine stompjes achter de vleugels. Deze helpen hen om stabiel en in balans te blijven, waardoor ze zeer ... wendbaar worden, en ze kunnen manoeuvreren in ingewikkelde vluchtpatronen, ze kunnen ter plaatse zweven, ze kunnen ronddraaien, ze kunnen zelfs achterwaarts vliegen.
- VLIEG Ken je het verhaal nog van die oude vrouw die een vlieg inslikte? Dat was ik. Ik weet niet waarom, maar ze deed het. En toen ging ze het hele rijtje af, om de vlieg te vangen slikte ze eerst een spin door, die in haar ingewanden kriebelde en krauwelde en krabbelde, en daarna moest ze een vogel inslikken om de spin te vangen, wat vrij absurd is. Dan een kat om de vogel te vangen, een hond om de kat te vangen, een geit om de hond te vangen, wat natuurlijk compleet belachelijk is, maar ik vermoed dat ze op dat ogenblik niet meer echt helder kon denken. Kort daarop volgde een koe, enzovoort enzoverder, totdat ze tenslotte een paard inslikte. Een heel paard. In één keer... levend?! Kun je je dat voorstellen? Hoe ze dat door haar strot geduwd kreeg, een levend paard! Een pijnlijke zaak, en natuurlijk ging ze dan dood.
- DENNIS De made van een gewone huis...vlieg kan uitkomen binnen de 24u als de eieren op een warme en vochtige plaats gelegd werden.
- VLIEG 'The Fly'? Herinner je je de film 'The Fly' nog? Over een arme wetenschapper die al zijn tijd besteed aan dat ene experiment, dat teleportatie-ding, met alle toeters en bellen. En toen hij uiteindelijk BEDACHT hoe hij dat ding kon doen werken, en hij al zijn moed verzameld had om 'm uit te testen, dat toen die ene kleine vlieg mee de machine invloog. Zodat de arme man zijn genen vermengd werden en veranderde in dit verschrikkelijke monster, half-mens, half-vlieg, en zijn oren eraf vielen, en daarna zijn tanden en zijn vingernagels. ... Verschrikkelijke affaire.
En natuurlijk ging hij dood.
Die vlieg in de machine? Dat was ik.
- DENNIS Tijdens de Spaans-Amerikaanse oorlog in 1898 verspreidden vliegen tyfus, waardoor meer dan 5000 soldaten stierven. De gevechten tijdens de oorlog kosten maar het leven aan 4000 soldaten...
... Wat betekent dat vliegen erger zijn dan oorlog.
- VLIEG Herinner je nog dat je dat programma voor het eerst zag? Met al die arme uitgemergelde Afrikaanse baby'tjes, op sterven na dood? Ze hadden geen eten, geen water, niks, en er zoemden de hele tijd vliegen rond hun gezichtjes. Zoemzoemzoem.
Herinner je je dat ene arme ding, dat de hele tijd om zijn moeder zat te

roepen, niet wetend wat er met hem gebeurde?
Herinner je je dat je dat zag op je televisie, hoe hulpeloos je je voelde?
Kwaad, machteloos, pathetisch, inhalig, egoïstisch, ondankbaar.
Terwijl je daar zat, koekjes te eten en limonade te drinken.
Herinner je je nog dat je een vlieg zag landen op het gezicht van dat arme ding en dat ze zelfs niet de energie hadden om 'm weg te slaan, geen kracht om hun hand te bewegen, en de vlieg kroop over hun gezicht, over hun kleine wangetjes en in hun mond.
Dat was ik. Sorry, maar zo is het, ik pleit schuldig.

DENNIS Ik heb zoals ze dat noemen een 'irrationele' angst. Wat een onzin. Wat is een rationele angst? Haaien? Beren? Hoeveel haaien of beren ben jij al ooit tegengekomen? Mijn angst is 'irrationeel' omdat er geen sprake is van een 'echte bedreiging'
5000 mannen! Soldaten! Dat is een leger. Geen echte bedreiging?!

VLIEG Exodus 8, vers 20 tot en met 32 - Dit is wat God zei: Laat mijn mensen gaan, zodat ze mij kunnen aanbidden. Als je mijn mensen niet laat gaan, zal ik zwermen vliegen zenden naar u en uw mensen, in uw huizen... De huizen van de Egyptenaren zullen vol vliegen zijn, en zelfs de grond.

DENNIS Het geluid van... dat dunne, hoge ... zzzzzzzzzz.
Als een naald, als een tandartsboor die zich een weg baant door mijn hoofd.
De manier waarop ze trekkebekkend bewegen, zonder patroon... het is compleet zinloos, geen richting, pure anarchie en chaos.
Hun zwarte dikke stugge poten, die de hele tijd rondtikken.
Hun monden, hun tanden, druipend, lustig, vol ziektes en vuiligheid...
Hun ogen, honderden en duizenden ogen, die naar me staren.

VLIEG Dat was ik, ik was ze allemaal.

DENNIS Ik voel hen, ik ruik hun stank, het rottend afval dat ze naar mij brengen.

VLIEG In 1955 schreef Emily Dickenson een gedicht...

DENNIS Een leger, opstijgend als rook van een vulkaan, levende assen die op me willen neerdalen, en me begraven en me verstikken.
Allemaal. Kijken ze naar mij. Wachten ze tot ik faal.
Ze weten het allemaal, ze willen me vinden. Het is zij of ik.
Ze zijn met veel. Ze zijn een legioen.

VLIEG Toen ik de geest gaf, hoorde ik
Een vlieg mijn slaapvertrek belagen
De stilte daar was voor de storm
Of tussen felle regenvlagen
De ogen waren uitgewrongen
De ademhaling schoolde samen
Om zich ferm en kordaat te houden
Straks voor de Grote Kroongetuige
Wat vond uit mijn nalatenschap

Bij wie als erfstuk onderdak?
Dat vast te leggen was mijn plicht
Toen mij een bromvlieg onderbrak
Met droef, onzeker, hortend zoemen
Stond hij tussen mij en het licht
Toen men het raam niet open kreeg
Verdween ik uit het zicht, het zicht
Die vlieg die ze hoorde...
Ik.
Ik weet niet waarom.

Dennis zit terug in de vliegtuigstoel.

DENNIS De vlucht verliep, als ik mij goed herinner, eigenlijk heel vlotjes.

DENNIS (V.O.) Af en toe krijgt het vliegtuig een rammelende plaagstoot van de turbulentie, waardoor ik me vastklampt aan de handgrepen en op de binnenkant van mijn wang zit te kauwen.
En iedere keer dat het gebeurt, draait dat vette gezicht zich naar mij, zelfgenoegzaam en neerbuigend, alsof ze naar een aapje zit te kijken die bang is van het vuurwerk rond zijn kooi.

VROUW Hobbel-de-bobbel.

DENNIS (V.O.) Ik krijg het steeds moeilijker om mijn afkeur te verbergen. Een bakje oneetbaar ruimtevoedsel wordt aangeboden. Aardappels en vlees, door elkaar heen gemengd in een plastic bakje. Stapels van dat soort bakjes, de één op de ander, weggegooid, vuil, open, één grote uitnodiging voor....
Ik weiger beleefd.

VROUW Ik heb zo'n honger... ik zou wel een paard kunnen opeten.

DENNIS (V.O.) Ik draai me om en kijk uit het raam naast me. Wolken, lucht, zon. Ik leun achterover in mijn stoel en het zweet op mijn rug begint door mijn hemd te sijpelen. Ik sluit mijn ogen.
En dan hoor ik het...
...

DENNIS Ik weet niet wat het kantelpunt was. Het punt waarom de dingen veranderden van ongemakkelijk naar ondraaglijk. De dag dat ik mijn deur sloot en nooit meer open deed. De dag dat ik mijn ramen dicht schilderde.
Ik zoek ernaar, ik probeer het moment, het moment waarop ik gewoon... opgaf, toegaf aan mijn angsten en er door verslagen werd.

Een tandarts komt op. Terwijl hij spreekt, voert hij één of andere procedure uit op een nietsvermoedende patiënt. Zijn assistent geeft hem verschillende instrumenten aan.

TANDARTS Het spijt me, Dennis, maar ik ga je moeten ontslaan.

DENNIS Was het toen ik mijn job verloor?

TANDARTS Ik vrees dat je gedrag van gisteren geresulteerd heeft in een reeks klachten.

- DENNIS Ik was een tandarts assistent. Zolang ik me kan herinneren, wilde ik altijd al een tandarts assistent zijn. Geen tandarts.
- TANDARTS Mevrouw Willemsen was uitermate geschrokken toen je je opsloot in het radiologie kabinet, met haar erbij.
- DENNIS *Tegen de tandarts.* Ik wist niet eens dat zij daarbinnen was.
- DENNIS *Tegen het publiek.* Ik wilde diegene zijn die de zuiger vasthield, die de juiste instrumenten overhandigde, die je een bekertje met water geeft en je zegt dat je moet spoelen.
- TANDARTS Desondanks vond ze je gedrag hoogst verontrustend. Al dat gebeef en gehuil.
- DENNIS Ik hield van dat werk, ik voelde mij helemaal thuis in de tandartspraktijk, alles was er zo wit en proper.
- TANDARTS We kunnen het ons gewoon niet veroorloven om zoiets nog eens mee te maken.
- DENNIS Ik was gelukkig...
- DENNIS *Tegen de tandarts.* Laat het me asjeblief uitleggen.
- TANDARTS Het spijt me, maar...
- De tandarts begint rechtstreeks tegen het publiek te spreken. Ondertussen blijft de assistent zich in de achtergrond bezighouden met de patiënt. De handelingen worden steeds meer overdreven, en al snel begint ze katten, honden, geiten, etc.. door het strot van de patiënt te wurmen, net zoals bij de oude vrouw die een vlieg inslikte.*
- TANDARTS Dennis was me aan het assisteren tijdens een uiterst ingewikkelde wortelkanaal-vulling. Het was een warme dag en ik had het raam opengezet om wat frisse lucht binnen te laten. Toen ik Dennis vroeg om me de peridontale probe aan te reiken, keek ik even op en zag hem daar helemaal bevroren staan, versteend, net een standbeeld. Zijn oren waren gespitst, zoals bij een jachthond, luisterend. In zijn ogen een verschrikkelijke angst.
- DENNIS Ik had het gehoord, het gezoem.
- TANDARTS Voordat ik wist wat er gebeurde, begon hij te schreeuwen. Hij sprong recht, gooide al mijn instrumenten op de grond, rende de deur uit en sloot zichzelf op in de radiologiekamer.
- DENNIS Ik was totaal verrast, ik wist niet eens dat het raam openstond!
- TANDARTS We hebben een speciale kamer voor de radiologische onderzoeken, helemaal afgeschermd met lood om ons te beschermen tegen de straling.
- DENNIS Het leek mij op dat moment de meest logische plaats om naartoe te vluchten.
- TANDARTS Helaas was mevrouw Verwilgen daarbinnen om haar tanden te laten doorlichten, en zij vond het niet kunnen dat er een vreemde man schreeuwend

binnenstormde, de deur op slot deed en onmiddellijk in foetale houding op de grond ging liggen bibberen en beven.

DENNIS Het was misschien een lichte overreactie, maar hij landde op mijn hand, in godsnaam, hij raakte me aan! Ik... was gewoon verloren.

TANDARTS Ze was niet blij.

DENNIS Ik had niet eens door dat zij ook daarbinnen was totdat ik mijn ogen opendeed en haar voeten over de rand van de stoel zag bungelen.

TANDARTS *Tegen Dennis.* Het spijt me Dennis! Ik zou, als ik jou was, overwegen om hulp te zoeken.

DENNIS *Tegen publiek.* Misschien was het toen... of misschien toch toen mijn vriendin me verliet?

Dennis kijkt verwachtingsvol naar de tandarts, die niet goed weet wat te doen. Hij doet zijn 'tandarts' kostuum uit en gaat in de 'vriendin houding' staan.

VRIENDIN Technisch gesproken was ik niet zijn vriendin.. we hebben elkaar twee, misschien drie keer ontmoet...

DENNIS Ze is gewoon verlegen, maar ze was toch wel echt mijn vriendin. We hebben toch gekust.

VRIENDIN Ik was dronken.

DENNIS Ze bleef bij mij thuis slapen, in mijn bed.

VRIENDIN Maar ik denk niet dat we ooit gezegd hebben, ik zal je vriendinnetje zijn en jij mag mijn vriendje zijn.

DENNIS Ja, maar, zeggen mensen dat eigenlijk ooit letterlijk zo?

VRIENDIN Ik heb dat toch vroeger wel eens gezegd.

DENNIS Goed dan, hoe zou jij het dan noemen?

VRIENDIN Kijk, het is echt niet zo belangrijk. Doe nu maar gewoon door, ok?

DENNIS Ik denk dat mijn obsessies, mijn angsten, teveel voor haar geworden waren.

VRIENDIN ...Om heel eerlijk te zijn, ik was me eigenlijk niet bewust van al die...

DENNIS Ik hield er niet van om buiten te komen, naar het park of naar een restaurant. Ik had al die vreemde rituelen en ik denk dat dat haar gewoon wegjoeg. Ze vond het beangstigend om te zien hoeveel last ik ervan had.

VRIENDIN Eigenlijk was het eerder omdat ik was beginnen daten met een andere kerel vanop het werk. Steven, hij was heel lief.

DENNIS Ja, dat alles joeg haar weg.

VRIENDIN Juist, zoals ik dus al zei, technisch gesproken is dat niet wat er gebeurt...

DENNIS Joeg haar gewoon weg. Deze verdomde fobie.

VRIENDIN Luister je eigenlijk wel naar mij?

DENNIS Het ruïneerde mijn leven.

VRIENDIN Goed dan.

De vriendin gaat af. Dennis wentelt zich even in zijn eigen fantasieën over zijn relatie, totdat hij ineens tot inzicht komt.

DENNIS Op een dag werd ik wakker en realiseerde ik me dat ik mijn huis al bijna een maand niet had verlaten. Mijn huis was niet langer een huis maar eerder een fort. Niets raakte nog binnen, niets raakte nog buiten. Ik herademde mijn eigen adem in en uit. In mijn hoofd kwam alles wat er mis liep in mijn leven neer op dat ene ding, op die dingen, deze wezens, hun stank van verrotting dat zich uitspreidde doorheen mijn hele leven. Totdat er niets meer overbleef. Zij hadden mijn leven besmet, zij hielden mij gevangen. Ik wist dat er iets moest gaan veranderen. Dat ik naar buiten moest treden.

DOKTER De patiënt blijft traag vooruitgaan, zeer traag, om heel eerlijk te zijn, ik ben er niet van overtuigd dat er echt wel vooruitgang is, eerder het tegendeel... Ik moet zeggen, het is maar een bleek mannetje, om heel eerlijk te zijn, het is gewoon deprimerend om in zijn aanwezigheid te zijn. Hij slaagt er altijd in om mijn gemoed omlaag te krijgen, door zijn constant geklaag en gezaag over alles en nog wat... De man heeft duidelijk problemen. Ik denk erover om de behandeling vroegtijdig af te ronden als hij niet snel wat vrolijker wordt. Ondanks het feit dat ik nog altijd een groot aantal sessies verwijderd ben van die nieuwe zetel.

...Ik zag onlangs een advertentie voor een prachtige authentieke Chesterfield, maar de verzendkosten alleen al liepen op in de honderden euro's....

Heb tegen de patiënt gezegd dat hij moet proberen om zijn angsten onder ogen te komen, kop vooruit en aanvallen, dat de stukken ervan af vliegen. Het heeft toch geen zin om de hele tijd te snotteren en te jammeren terwijl je op de vloer ligt. Het is zo'n klein kind.

Hij moet vechten... rechtstaan en ten strijde trekken tegen zijn angsten, hij moet.... Oh, ja, voordat ik het vergeet, 590 seconden ver geraakt op Mijnenveger vandaag, expert-modus - Dringend Janet laten controleren wat het wereldrecord is voor Mijnenveger, ik moet daar toch al dichtbij zitten.

We horen het geluid van getokkel op een toetsenbord.

DENNIS V...L...I...E...G... - Zoek! 876.000.000 resultaten... Hmm, opnieuw.
G...E...E...N... V...L...I...E...G... - Zoek! 101.000.000 resultaten. Dat is al beter... ok, dus, wat hebben we allemaal... Aha! Een lijst met zones 'vliegen verboden'. Perfect! Wat staat er zoal? Libië... Israël... Pakist- Wacht... Oh... nee, dat is niet... juist... natuurlijk...
Opnieuw. V...L...I...E...G... N...I...E...T... L...E...V...E...N... - Zoek! 622.000.000, nee.

V...L...I...E...G... N...I...E...T... D...A...A...R... 131.000.000, nee.
W...A...A...R... Z...I...J...N... E...R... G...E...E...N... V...L...I...E...G...E...N... -
ZOEK!
17.300.000 resultaten.
Nee, nee, nee...
Wacht... klik... daar.... dat is het.

Dennis komt het reisbureau binnen.

REISAGENT Hallo, meneer, wat kan ik voor u doen?

DENNIS Euhm, hallo, ik zou graag een vlucht boeken naar Antarctica?

De reisagent typt iets op haar toetsenbord.

REISAGENT Ant...artic...a. Juist, en is het voor zaken of voor ontspanning?

DENNIS Euhm, geen van beiden. Ontspanning? Meer ontspanning dan...

Ze typt opnieuw.

REISAGENT Oooont....spaaanning... Ok, goed. Bent u op zoek naar een vlucht én accommodatie?

DENNIS Ja, dat klopt, ik zal ergens moeten kunnen verblijv...

Ze typt opnieuw.

REISAGENT Veeerblijjjjjf... En hoe lang bent u van plan om daar te verblijven?

DENNIS Voor altijd.

Ze stopt, staart en aan, en typt dan langzaam.

REISAGENT Vooooor.... aaaaltijd.

Er is een lange ongemakkelijke stilte.

DENNIS Ik heb een aandoening... en ik heb gehoord dat de omgeving daar beter is voor die.... aandoening.

REISAGENT Op die manier.

DENNIS Het is een... het is iets dat niet goed samengaat met mij, iets dat ik niet aangenaam vind en nu heb ik gehoord dat op Antarctica dat 'iets' niet aanwezig is, dus dat zou goed zijn voor mij... ik bedoel, ik zeg wel dat ik het niet aangenaam vind, maar eigenlijk is het eerder dat ik... ik minimaliseer het nu eigenlijk, het is eigenlijk heel slecht... ik kan niet... ik vind het moeilijk om te... het gaat zover dat ik mijn toilet moet afdekken met huishoudfolie.

Ze blijft hem aanstaren.

REISAGENT Vanwege uw aandoening?

DENNIS Juist... ik bedoel, technisch gezien is het geen aandoening, maar een fobie - een angst, het is z gezegd een 'irrationele' angst maar... Ik bedoel, wat is dan rationeel? Zijn wij.... rationeel? Het is toch dat rationeel iets, iets, iets subjectief is, toch? Als het.... waar bent u bang van?

REISAGENT Kanker?

DENNIS Kanker, juist, wel, dat is... je zou kunnen zeggen dat dat ook irrationeel is, het is niet alsof kanker je gaat..., het is niet alsof kanker ineens opduikt, naar je toekomt, je te grazen neemt, kanker kan zich niet verstoppen onder je bed! Er is eigenlijk geen echte reden waarom je ben zou moeten zijn van kanker... snap je? Waarom zou jij meer kans hebben om... dus is het, op een bepaalde manier... jij bent ook irrationeel, waarom ben jij banger van kanker dan ik? Waarom zou jij meer kans lopen om kanker te krijgen dan ik?

REISAGENT Mijn moeder is doodgegaan van kanker.

DENNIS *Stamelend.* Wow, is ze...? Echt? Zij is dus...? Ok, dus dan, ja, ik vermoed dat dat genoeg reden is om... dus ja, jij hebt een reden om... Wel, ok dan, ik begrijp dat er een zekere logica zit.... achter.... Ok, dus, zou jij dan... als je zou kunnen, als je wist dat kanker niet zou voorkomen op Antarctica, zou je dan ook niet naar daar verhuizen?

REISAGENT Is dat dan zo?

DENNIS Wat?

REISAGENT Komt kanker daar niet voor?

DENNIS *Raakt meer en meer gefrustreerd.* Kanker? Ik heb geen idee. Ik bedoelde het hypothet.... ik bedoel misschien is het wel zo? Het is daar kouder, waardoor het moeilijk is voor.... dingen... om te groeien en... Kijk, het heeft eigenlijk geen... Het punt dat ik wil maken is, als kanker daar niet zou voorkomen, en als jij naar daar zou kunnen verhuizen om geen kanker te krijgen, zou jij dat dan niet doen?

Ze denkt erover na.

REISAGENT Ik weet niet.... hebben ze daar geen ijsberen?

DENNIS Ben je dan bang van ijsberen?

REISAGENT Wie is er nu niet bang van ijsberen?

DENNIS Dat bedoel ik nu net! Dat! Dat is toch een volledig irrationele angst, wij zijn hier in België. Er bestaat geen enkele manier waarop een ijsbeer tot hier zou kunnen... IJsberen vormen geen enkele bedreiging voor jou...

REISAGENT Geen bedreiging? Ben je gek, een ijsbeer kan je armen van je lijf scheuren!

DENNIS Ja, maar dat is niet... Dat gaat toch niet gebeuren.

REISAGENT Hoe kan jij dat nu weten?

DENNIS Omdat we in BELGIË zijn!

REISAGENT Er zou er toch eentje kunnen ontsnappen?

DENNIS Luister, er zijn geen ijsberen, ok? Ijsberen leven op de Noordpool, Antarctica is de Zuidpool. Er is nergens ter wereld een plaats waar je verder verwijderd bent van ijsberen. Er zijn dus geen ijsberen.

Ze is nog niet echt overtuigd.

DENNIS Dus, zou jij dan naar daar verhuizen?

REISAGENT Zouden mijn vrienden daar dan ook zijn?

DENNIS nee.

REISAGENT En mijn familie? Zouden die met mij meekomen?

DENNIS ... nee, maar...

REISAGENT Zou ik daar nog wel een job hebben?

DENNIS Wel, ik denk dat je zou kunnen proberen om daar een job te zoeken, als je eenmaal daar was aangekomen.

REISAGENT ... Ik moet zeggen dat dat toch niet zo geweldig klinkt.

Korte pauze.

REISAGENT Ik denk dat ik het er toch maar op ga wagen om hier te blijven.

DENNIS Maar de kanker dan?

REISAGENT Ik denk dat ik het risico ga nemen.

Dennis kijkt haar aan.

DENNIS Ik heb net al mijn bezittingen verkocht.

REISAGENT Oh....

Pauze.

REISAGENT Zijn er daar wolven?

Dennis wil er eigenlijk niet meer over praten.

DENNIS Nee.

REISAGENT Zelfs geen poolwolven?

DENNIS Nee, er zijn daar absoluut geen wolven. Er is daar niks.

REISAGENT Zijn wolven datgene waar je bang van bent?

Dennis slaat door.

DENNIS Kan ik nu asjeblief gewoon een vliegtuigticket kopen?

De reisagent begint te typen.

DENNIS Sinds ik 10 jaar oud was, heb ik zonder uitzondering minstens 1 keer per maand dezelfde droom. Ik ben in het gemeentelijk zwembad. Ik heb enkel een kleine glimmende groene zwembroek aan en een zwembril. Ik kijk vanop de rand naar het diepe water. Aan de andere kant van het zwembad staat mijn oude zwemleraar, meester Willy, ongeduldig in zijn handen te klappen, en te roepen dat ik moet springen. Ik wil niet, want het water is diep en koud, maar hij staart me aan en klapt agressief met zijn handen. Zijn gezicht is vertrokken tot 1 grote frons. Zijn haakneus en borstelige witte wenkbrauwen die alle kanten uitsteken geven hem een vreemd vogelachtig uitzicht.

Hij klapt nog eens met zijn handen, ik zet de zwembril op en val voorover, hoofd vooruit, in het water. Ik knijp mijn ogen toe op het moment dat ik onderga, en plotseling merk ik een vreemde onaangename gewaarwording, een gekras en gekriebel over mijn hele lichaam. En dan een geluid, een verschrikkelijk geluid. Eerst klinkt het als crêpepapier. Ik open mijn ogen, maar in plaats van het heldere blauw van water is alles zwart. Mijn ogen passen zich langzaam aan, en ik merk dat alles beweegt. De zwartheid rondom mij woelt en zwermt rondom mij heen. Dan realiseer ik me dat in plaats van water ik rondrijf in een dikke laag vette, zoemende vl. ..iegen.

Ik begin in paniek te geraken, en sla wild om mij heen, in een poging om terug aan de oppervlakte te geraken. Terwijl ik daarmee bezig ben, beginnen mijn longen te branden, en ik probeer lucht naar binnen te zuigen, maar ik krijg alleen maar vliegen in mijn mond, die zich zoemend door mijn keel wringen. Het geluid is oorverdovend, het gezoem, als elektrische pulsen doorheen mijn hersenen. Alsof duizenden rondom mij staan te gillen. Ik ploeter rond, spartelend met mijn armen en benen, terwijl ik de kleine vleugels onder mij horen kraken en knisperen. Duizenden zwarte pootjes trekken en porren aan mijn huid. Ik heb geen idee wat boven is of onder, maar het voelt alsof ik zink, of val. Ik gil. Dan voel ik plots dat iets mijn arm stevig vastgrijpt. Met grote kracht sleurt het mijn tienjarig lichaam uit het zwembad en deponeert me op de rand. Mijn lichaam is rood en staat vol krassen, ik tril oncontroleerbaar. Ik kom langzaam terug op adem, trek de zwembril omlaag en veeg de tranen uit mijn ogen. Dan kijk ik omhoog naar hij die me gered heeft.

En voor mij staat een grote, dikke, zwarte vl...

Hij staat op zijn achterpoten en is gigantisch, veel groter dan ik, zo groot als een volwassen man, maar dan veel dikker en breder. Ik staar hem aan, en hij kijkt op me neer. Zijn alien-achtige ogen observeren me zonder enig spoor van emotie.

We staan daar gedurende lange tijd, althans, zo lijkt het toch, gewoon starend naar elkaar. Het valt mij op dat zijn vleugels wel beschadigd lijken, alsof ze hersteld zijn en op één of andere manier terug aan zijn rug bevestigd zijn. In ieder geval, het is één rommeltje.

Na een hele tijd reikt hij langzaam zijn voorpoten uit en pakt me bij mijn schouders, en trekt me dichterbij. Dan, plotseling, opent hij zijn mond, en een soort prut schiet naar buiten, recht naar mij, en net als dat alles in mijn gezicht

gaat openspatten, schiet ik wakker. Altijd op dat moment.
Ik kijk naar het vliegtuigticket in mijn hand en ik glimlach. Ik glimlacht oprecht.

DOKTER De patiënt gaat meer en meer achteruit, zijn greep op de realiteit begint nu echt te verslappen. Ik ben met het idee aan het spelen geweest om hem te laten opnemen. Om hem naar het zothuis te sturen, zot, zotter, zotst....
Dan weer eens helder, dan weer vast in één of andere waanvoorstelling.
Ik heb een zetel besteld... niet diegene die ik eigenlijk wilde hebben.
Het probleem wat me in verwarring brengt, is dat ik niet kan uitmaken of ik nu echt ben, of gewoon één van zijn hersenspansels....
Ik noem mezelf dokter, op mijn jas staat dokter geschreven, evenals op een plastic plaatje op mijn bureau, maar ik heb eigenlijk niet echt het gevoel dat ik ook maar iets afweet van geneeskunde. Ik kan me niet herinneren dat ik ooit geneeskunde gestudeerd heb, ik kan me eigenlijk helemaal niks herinneren.
Kijk, heel dit bureau, al deze spullen, het is allemaal niet echt, kijk, het is gewoon plastic, dit notitieboekje waarin ik al de hele tijd zit te schrijven, er staan helemaal geen notities in, alleen maar wiebellijntjes.
Dringende taak: Vraag aan Janet of ik echt ben.
Dringende taak: Vraag aan Janet of zij echt is.

Hij duwt op een zoemer op zijn bureau.

DOKTER Janet?

JANET *Via de intercom. Ja?*

DOKTER Ben jij echt.

Er komt geen antwoord.

DOKTER Janet? JANET! Oh, in godsnaam. Dennis, als je me kan horen, als je dit kan horen, kom terug naar de realiteit. Wees een vent, in godsnaam.

Dennis zit terug in de vliegtuigstoel.

DENNIS (V.O.) Het gezoem... Eerst was het heel stil, ik kan het nauwelijks horen met al dat lawaai van de motoren. Ik dacht dat ik het me maar inbeelde, een teken van paniek, of van mijn ongemak in dit vliegtuig. Misschien mijn oren, vanwege de druk. Ik knijp mijn neus dicht, sluit mijn ogen, en blaas zo hard als ik kan. Ik voel hoe mijn oren ploppen, maar het geluid is er nog altijd.

Zoemzoemzoem.

DENNIS Neeneenee... allé.... nee. Hoe is dit nu mogelijk, op een vliegtuig? Waar...? Hoe...?

Zoemzoemzoem.

DENNIS (V.O.) Ik voel een scherpe pijnscheut in mijn maag.

DENNIS Nee, asjeblief.

Zoemzoemzoem.

DENNIS (V.O.) Ik knijp mijn ogen stijf dicht, en iedere vezel in mijn lichaam verlangt er naar om ergens anders te zijn, overal behalve hier. Mijn lichaam wil desintegreren, deeltje voor deeltje, en dan wegdrijven naar ergens anders. Maar mijn vlees blijft koppig op zijn plaats zitten.

Zoemzoemzoem.

DENNIS (V.O.) Ik klem me vast aan de armsteunen. Mijn tanden knarsen zich tot poeder. Mijn ademhaling wordt sneller en sneller.

Zoemzoemzoem.

DENNIS (V.O.) Ik zit in de val. Gevangen, er is niks dat ik kan doen, ik zit opgesloten met mijn kwelgeest.

Zoemzoemzoem.

DENNIS (V.O.) *Met een vrouwenstem.* Alles in orde liefje?
Zegt de zeppelin naast me, ze is duidelijk bezorgd. Ik wurg één of ander antwoord uit mijn keel, maar ik blijf mijn ogen stijf dichtknijpen.

Zoemzoemzoem.

DENNIS Nee, asjeblief...

Zoemzoemzoem.

DENNIS Help mij...

Zoemzoemzoe...

DENNIS (V.O.) Dan stopt het geluid, heel abrupt. Stilte... volledige rust.

VROUW Liefje, wil je dat iemand roep of zo...?

DENNIS (V.O.) Mijn kaken ontspannen zich, ik doe mijn ogen open en kijk haar haar. En dan zie ik het. Hij zit daar, helemaal bovenop die massa perfect geprepareerd haar, en hij staart met aan. Ik staar er hijgend naar. Zij tuurt me aan, met steeds angstiger kijkende ogen.

VROUW Alles in orde?

DENNIS (V.O.) Zijn pootjes trillen lichtjes. Dit is het dan, doden of gedood worden.

VROUW Liefje...?

DENNIS (V.O.) Zonder mijn ogen af te wenden, span ik al mijn spieren op, en leun naar voor. Langzaam pak ik het in-flight tijdschrift en rol het strak op. De zeppelin kijkt me ondertussen nerveus aan. Ik grijp het stevig vast, mijn adem is onregelmatig, het zweet druipt van mijn voorhoofd, mijn handen beven.

VROUW Liefje...?

DENNIS (V.O.) *Tegen het publiek.* Vliegen hebben een eigenschap... een instinct, een verdedigingsmechanisme als het ware. Als ze iets op hen zien afkomen om hen plat te slaan, dan kunnen ze binnen de 200 milliseconden de baan en de snelheid van de bedreiging berekenen, om zo naar de meest veilige richting te springen. Zo ontwijken ze het aankomende gevaar.... Mensen hebben die eigenschap niet.

We zien in een flits hoe Dennis de vrouw aanvalt.

PILOOT Dames en heren, dit is uw piloot. Tot mijn grote spijt moet ik u meedelen dat we deze vlucht naar Antarctica een premature landing zal moeten maken, als gevolg van het feit dat een passagier een andere passagier heeft aangevallen met zijn gratis Whizz tijdschrift dat u kan terugvinden achter uw zetel. Ik kan bevestigen dat het slachtoffer in orde is, ze is alleen maar een beetje van haar melk. De passagier waarvan sprake is op gepaste manier geïmmobiliseerd door het cabinepersoneel. Het spijt me ten zeerste voor deze verstoring van de reis; de passagier waarvan sprake heet Dennis en zit in stoel 62A, dus voel u vrij om al uw frustraties en woede op hem af te reageren gedurende de rest van de vlucht. Om heel eerlijk te zijn, Dennis, het is echt zonde, echt echt zonde. Ik ben zelfs niet boos. Ik ben teleurgesteld. Je hebt je medepassagiers in de steek gelaten, maar wat nog belangrijker is, je hebt jezelf in de steek gelaten. Je was zo goed bezig. Je was er zo dicht bij. Nog maar een paar uur verwijderd van een heel nieuw leven, de herwonnen vrijheid, en nu gooi je het allemaal weg. Domdomdomdom. Ik wil dat je eens goed nadenkt over wat je gedaan hebt. Boe, Dennis, boe-boe-boeoooo. Iedereen, asjeblijf, roept u even boeoooo. Hij heeft het niet alleen verbod voor zichzelf, maar ook voor ons allemaal, dankjewel daarvoor... Je hebt ons allemaal onderuit gehaald... letterlijk dan. Boeoooo.

DENNIS Ik kom terug thuis in een leeg appartement. Alleen nog maar vlekken waar ooit dingen stonden. Mijn spullen zijn weg, verkocht aan wildvreemden om mijn vliegtuigticket te kunnen betalen. Omdat ik een nieuw leven wilde beginnen, en alles achter mij wilde laten. Ik denk aan mijn sofa die staat te pronken in zijn nieuwe thuis, die nieuwe vrienden maakt, die opnieuw mag beginnen, geen banden met het verleden, geen verwachtingen, hij kan eindelijk de sofa zijn die hij altijd al wilde zijn, de sofa die hij altijd al had kunnen zijn als hij niet was tegengewerkt door het lot. Misschien is hij helemaal geen sofa meer, misschien heeft hij gekozen om nu een lamp te zijn, of een afwasbak. Ik zit daar maar en staar naar de kale muren, groen van jaloezie ten opzichte van mijn afwezige sofa. Ik kijk naar de ramen die niet open kunnen. Ik adem de muffe lucht. En dan bereik ik het dieptepunt.

VLIEG Ik zie u.... De hele tijd ben ik daar, en zie wat je doet. Het lichte gezoem in je hoofd. Dat ben ik. In de keuken, in de badkamer. Als je slaapt, dan land ik op je gezicht, ik kruip in je mond en je neus. Ik kriebel doorheen je haar. Mijn met

stront doordrenkte pootjes trippelen over je huid, terwijl je van mij droomt, terwijl je nachtmerries over mij hebt. En je realiseert je niet eens dat, terwijl je daar in de donkere grot van je nachtmerrie zit, dat ik hier ben, bij jou. Ik kruip door je keel naar beneden, ik zit vast in je luchtpijp. Terwijl jij ligt te zweten en te blazen paradeer ik voor je heen en weer. Ik kruip in je oor, en vandaar kruip ik langzaam tot in je hoofd. Ik nestel me achter je oogbal. Ik flapper zo hard als ik kan met mijn vleugels. Ik sla ze zo hard heen en weer als ik kan. Heen en weer totdat ze breken. Zoemzoemzoem.

Zo hard, zo snel, achter jouw ogen, zoemzoemzoem, zoals een jeukerig gevoel waar je niet aan kan krabben, zoemzoemzoem, recht in het midden van je schedel, en daar zoem ik zo hard totdat ik sterf van pure uitputting. En dan begint mijn lijf te rotten en te stinken en uiteen te vallen in je hoofd. Net zolang totdat mijn stinkend rottend karkas de aandacht van meer en meer vliegen aantrekt. Ze zullen je zoeken en ze zullen je vinden, en naar binnen kruipen, via je neus en je oren en je ogen. Zoemzoemzoem. Allemaal wanhopig op zoek naar mijn rottend lijk om zich eraan tegoed te doen. Ze zullen kotsen en kakken in je hoofd. Ze zullen hun eitjes leggen, die zullen uitgroeien tot larven en maden die daarbinnen in je schedel rondkruipen als gekken. Je hersenen opeten van binnenuit, zich te goed doen aan je geest totdat er niets meer overblijft. En dan kakken ze alles weer uit en sterven en alles begint weer van vooraf aan. Opnieuw en opnieuw en opnieuw, voor eeuwig en eeuwig. En je weet best waarom dit allemaal gebeurt. Namelijk, ik moet u niet.

Dennis spreek, maar er is iets in hem veranderd.

DENNIS Ik heb veel zitten nadenken over wat de dokter zei, over het confronteren en verslaan van mijn angsten. Over de beste manier om vooruit te komen, mijn beste kans om hieruit te komen. En ik heb beslist om een spin te worden... In het begin vreesde ik dat deze beslissing redelijk zinloos zou blijken te zijn, ik bedoel maar, er is meer nodig om een spin te worden dan gewoon te beslissen dat je er één wil worden. Er zijn nogal wat fysiologische en anatomische verschillen. Moest ik gewoon in mijn kamer blijven zitten en heel de tijd blijven herhalen 'ik ben een spin', opnieuw en opnieuw? Groot was mijn verbazing hoe snel de dingen begonnen te veranderen vanaf het moment dat de beslissing was genomen. Misschien had ik de kracht van mijn eigen overtuigingen onderschat, maar binnen enkele dagen begonnen dikke ruwe zwarte haren te verschijnen op mijn hele lichaam. In het begin deden ze pijn als ze doorheen mijn huid heen priemden, maar al snel merkte ik daar niets meer van, ik werd er ongevoelig voor, de pijn had zelfs iets bemoedigend. In minder dan een week waren mijn armen bedekt met een dikke laag.

VLIEG De oude vrouw, dat was ik.

DENNIS Mijn tandvles begon pijn te doen. Terwijl ik sliep vulde mijn mond zich met tanden, mijn nu nutteloze botte kiezen werden traag naar buiten geduwd. Ze werden vervangen door nieuwe, scherpe, giftige slag tanden. Ik spuwde hopen nutteloze kalkstompjes uit en liet mijn tong over de punten glijden.

VLIEG De wetenschapper, dat was ik.

DENNIS Ik begon het onderscheid tussen mijn ledematen te verliezen, armen leken benen te worden. In het begin was het desoriënterend, maar al snel begon ik me aan te passen.

VLIEG De kleine kindjes in Afrika.

DENNIS Mijn gezichtsveld begon ook te veranderen, natuurlijk. Het voelde alsof mijn oogballen zich opsplitten. Vermenigvuldigen, zoals cellen.

VLIEG De Egyptenaren.

DENNIS Bij mijn ribben begonnen stompjes te groeien, harde benige stompjes. Ik denk dat het mijn nieuwe benen zijn.

VLIEG De vlieg die rondzoemt als je sterft.

DENNIS Ik verwijder de plakband van de stopcontacten en de kranen. Ik let goed op als ik alles eraf trek, ik verwacht een plotse vloed die naar binnen zal stromen, maar er gebeurt niets. Er gebeurt niets.

VLIEG Want ik moet u niet.

DENNIS Ik kijk naar de openingen waarlangs ze kunnen binnenkomen gedurende een paar uren, en ik realiseer me dat ik, in tegenstelling tot angst, ernaar uitkijk wat er gaat gebeuren. Ik ben opgewonden, alsof ik net wil dat ze tevoorschijn komen.

VLIEG Ik moet u niet.

DENNIS Ik heb honger.

Dennis verandert in een spin.

VLIEG Dennis...? Dennis...? DENNIS?

In het kabinet van de dokter, maar alles lijkt nu echter dan voorheen.

DOKTER Dennis, hoe gaat het ermee?

DENNIS OK.

DOKTER Alles goed met je?

Dennis antwoordt niet.

DOKTER Heb je nog nagedacht over hetgeen we besproken hebben tijdens onze vorige sessie? De mogelijke opties? Cognitieve therapie? Hypnose?

DENNIS Ik hou niet van het idee om gehyponotiseerd te worden.

DOKTER Dennis, ik ga een rapport moeten schrijven over jouw toestand... voor de rechtbank. Zij willen weten of ze je moeten aanklagen, of je een gevaar bent

voor de maatschappij. Het zou je zaak sterk vooruithelpen als je tenminste de indruk wekte dat je iets probeert te doen aan het probleem.

DENNIS Ik ben toch hier.

DOKTER Dat is waar. En denk je dat het help? Om erover te praten?

DENNIS Kweenie.

DOKTER Voel je je anders?

DENNIS Ja.

DOKTER Wel, dat is alvast een goed begin. Kijk, ik hou me de hele dag bezig met mensen die ergens bang voor zijn, voor hoogtes, krokodillen, ballonnen. Het is allemaal heel natuurlijk en het is erg makkelijk om tot een oplossing te komen, want ik was het.

Dennis kijkt verward naar de dokter

DENNIS Wat was u?

DOKTER Excuseer

DENNIS U zei dat u het was?

DOKTER Wat zei ik, dat ik wat was?

DENNIS Geen idee, dat was wat u zei.

DOKTER Ok, wel, ik zei dus dat ik al heel veel mensen heb geholpen, mensen zoals jij die over hun... verlamme angsten heen moeten komen, maar dan is het belangrijk dat je meewerkt en dat was ik op het vliegtuig.

DENNIS Wat?

DOKTER Op het vliegtuig, dat was ik.

DENNIS ... Ik zeg alleen maar, ik wil je helpen, Dennis.

Dennis staart hem aan, de dokter is in de war.

DENNIS U was op het vliegtuig...?

DOKTER Het vliegtuig? Wil je daarover praten, over wat er gebeurt is op het vliegtuig?

DENNIS Nee.

DOKTER Ok, Dennis, kijk naar mij, concentreer je.

Hij open een lade van zijn bureau en haalt een bord met koekjes tevoorschijn en biedt ze aan Dennis aan.

DOKTER Koekje?

DENNIS Nee, dankuwel.

DOKTER Vind je het erg als ik...?

DENNIS Nee, natuurlijk niet.

DOKTER Prachtig.

De dokter verdwijnt achter het bureau en we horen verschrikkelijke eet- en schrokgeluiden. Dennis is zeer verontrust. Na een tijdje komt de dokter weer tevoorschijn en veegt zijn mond af.

DOKTER Zo, dat is veel beter. Waar waren we gebleven?

DENNIS Wat heb je gedaan?

DOKTER Excuseer?

DENNIS Wie ben jij?

DOKTER Dennis, ik ben Dr. Rickman, we hebben elkaar nu al zo'n zes weken gezien voor therapie. Voel je je wel goed?

DENNIS Wat wil je van mij?

DOKTER Ik wil je gewoon helpen en door je keel naar beneden kruipen.

Dennis staat gealarmeerd recht.

DOKTER Ok, Dennis, rustig maar.

DENNIS Blijf uit mijn buurt!

DOKTER Jezus, jij bent zo'n klein kind!

DENNIS Wat?

DOKTER Er was ooit een oude vrouw die een vlieg inslikte, ik weet niet waarom ze die vlieg inslikte, misschien gaat ze wel dood.

Dennis staart de dokter aan die terug normaal doet.

DOKTER Dennis, ga asjeblief zitten, je windt je veel te veel op. Dennis...

Dennis staart hem angstig aan.

DOKTER Het is in orde, dit is een veilige plaats, ik ben het maar, ik ben hier om je te helpen.

Dennis kalmeert en gaat zitten.

DOKTER We moeten een manier vinden om hier doorheen te geraken. Je mag je hierdoor niet laten verslaan. Je moet de confrontatie aangaan, je angst overwinnen. Anders zal die angst voor altijd je leven regeren. Jij moet de

controle overnemen, de weg erdoorheen zoeken. Je moet de angst verslaan, of de angst verslaat jou.

Hij legt zijn hand op de schouder van Dennis. Dennis knikt. Na een korte pauze horen we een gezoem. De dokter gaat terug zitten. Dennis kijkt op en ziet een vlieg rond zijn hoofd vliegen. Hij volgt de vlieg met zijn ogen. Dan, plotseling, slaat Dennis zijn handen vliegensvlug tegen elkaar en vangt zo de vlieg. De dokter kijkt verstoord op. Dennis kijkt traag naar de dokter.

Blackout.

We horen geluiden van een gevecht, vergezeld van een vrolijk winterland-muziekje (hetzelfde als in het begin). Misschien zien we in duister nog net hoe de dokter als het ware in een web gewikkeld wordt.

EINDE